

(Urmare din pag. a VII-a)

domenii de activitate, să promoveze cu mai multă îndrăzneală noul, să generalizeze experiența înaintată.

Întreaga activitate politico-educativă

XIX. POLITICA EXTERNĂ A PARTIDULUI ȘI STATULUI NOSTRU, DE PACE ȘI LARGĂ COLABORARE INTERNAȚIONALĂ, DE PARTICIPARE ACTIVĂ LA SOLUȚIONAREA CONSTRUCTIVĂ A PROBLEMELOR COMPLEXE ALE LUMII CONTEMPORANE

Stimați tovarăși,

În întreaga activitate internațională, partidul și statul nostru socialist au pornit întotdeauna de la unitatea dialectică între politica internă și externă, de la faptul că realizarea cu succes a programelor de dezvoltare economico-socială și faurirea socialismului reprezintă o contribuție importantă la dezvoltarea relațiilor internaționale, la politica de pace și colaborare cu toate statele lumii.

Se poate spune că evenimentele internaționale, schimbările care s-au produs în viața mondială au confirmat pe deplin justiciile aprecierilor și orientărilor stabilite de Congresul al XIII-lea cu privire la relațiile mondiale, la intensificarea luptei pentru dezarmare, pentru pace, pentru soluționarea problemelor complexe internaționale în interesul tuturor popoarelor, al independenței și suveranității lor.

Analiza științifică a situației mondiale demonstrează că omenirea parcurge o epocă de profunde transformări revoluționare și naționale. S-au produs și continuă să se producă mari mutații în raportul mondial de forțe.

Se poate afirma cu deplină temelie că în viața internațională continuă să se manifeste două tendințe diametrice opuse. Pe de o parte, se manifestă cu putere politica imperialistă, neocolonialistă, de dominație și aspirare, de încălcare a independenței și suveranității popoarelor, de jefuire și îmbogățire pe seama altor state, de amestec brutal și inadmisibil în treburile interne ale altor popoare.

Viața, realitățile demonstrează că putere care în viața internațională continuă să se manifeste două tendințe diametrice opuse. Pe de o parte, se manifestă cu putere politica imperialistă, neocolonialistă, de dominație și aspirare, de încălcare a independenței și suveranității popoarelor, de jefuire și îmbogățire pe seama altor state, de amestec brutal și inadmisibil în treburile interne ale altor popoare.

Totodată, se afirmă cu tot mai mare putere forța mișcărilor progresiste, democratice a popoarelor care se pronunță și acționează împotriva politicii imperialiste, a politicii de război, pentru dezarmare, pace, pentru dezvoltare liberă și independentă a tuturor națiunilor lumii.

Se poate afirma că se menține, încă, un echilibru relativ între aceste două tendințe, deși cercurile imperialiste își intensifică eforturile pentru a determina o schimbare a raportului de forțe în favoarea lor, în vederea consolidării dominației lor mondiale.

În dezvoltarea lumii contemporane continuă să se mențină și chiar se accentuează contradicția dintre socialism și capitalism, care rămâne o contradicție fundamentală a epocii noastre.

În același timp, se accentuează și devine tot mai puternică contradicția dintre țările bogate și țările sărace, care reprezintă o nouă contradicție fundamentală a actualii epoci de dezvoltare a omenirii. La aceasta trebuie adăugată contradicția de clasă din înseși țările capitaliste dezvoltate, precum și accentuarea unor contradicții între țările capitaliste dezvoltate.

Este bine cunoscut, după înseși datele oficiale din țările capitaliste dezvoltate, că se mărește decalajul dintre grupul tot mai mic de bogați și marea majoritate a populației. Se menține un număr ridicat de șomeri și, în medie, 30-40 la sută din rîndul tineretului nu au asigurate locuri de muncă, crește an de an numărul săracilor și al celor care nu au nici o perspectivă de muncă și de viață demnă.

XX. NECESITATEA RESPECTĂRII NEABĂTUTE A PRINCIPIILOR DE RELAȚII INTERNAȚIONALE, A DREPTULUI FIECĂRUI POPOR DE A-ȘI ALEGE CALEA DEZVOLTĂRII SALE ECONOMICO-SOCIALE ÎN MOD LIBER ȘI INDEPENDENT, FĂRĂ VREUN AMESTEC DIN AFARĂ

Stimați tovarăși,

În întreaga sa politică internațională, inclusiv de la Congresul al XIII-lea pînă în prezent, România a acționat cu toată hotărîrea pentru dezvoltarea relațiilor cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Am acționat în toate împrejurările în direcția dezarmării, pentru soluționarea problemelor litigioase dintre state pe calea tratatelor, pentru sprijinirea luptei de eliberare națională, a luptei popoarelor pentru independență și suveranitate.

Se poate spune că nu au existat probleme mai importante ale vieții mondiale în care România să nu fi participat, într-o formă sau alta, la soluționarea lor, să nu fi adus o contribuție activă la cauza păcii și colaborării între toate națiunile lumii.

Ca rezultat al politicii sale de colaborare și de pace cu toate statele lumii,

trebuie să devină o puternică forță revoluționară, care să lumineze calea întregului popor în munca și lupta pentru realizarea programelor de dezvoltare economico-socială, de ridicare a bunăstării materiale și spirituale a poporului, de în-

tărire necontenită a suveranității țării, de înaintare neabătută spre visul de aur, spre comunism! (Aplauze și urale puternice, prelungește; se scandează îndelung „Ceaușescu — eroism, România — comunism!”).

mondial. Este necesar să nu se uite nici un moment învățămintele istoriei, faptul că politica de concesiuni făcute Germaniei naziste, lipsa de unitate a forțelor antifasciste, progresiste, democratice, a popoarelor din Europa au încurajat, de fapt, Germania hitleristă să dezlănțuie cel de-al doilea război mondial, urmărind să-și asigure dominația asupra lumii, așa cum nu trebuie uitat nici un moment că acordul dintre Germania hitleristă și Uniunea Sovietică nu a înăbușat pericolul de război.

Este bine cunoscut că întreaga omenire, și în primul rînd popoarele Uniunii Sovietice, inclusiv poporul nostru, au plătit scump, foarte scump — cu zeci de milioane de jertfe omenești, cu uriașe distrugerii — acest război. De aceea, este necesar să se facă tot pentru a nu se mai repeta ceea ce s-a întâmplat în 1939-1945, pentru a se înlătura pericolul de război și a se asigura o pace trainică și justă, egală pentru toate națiunile lumii! (Aplauze puternice, prelungește; se scandează îndelung „Ceaușescu — pace!”).

Stimați tovarăși,

Anul viitor se împlinesc 45 de ani de la terminarea celui de-al doilea război mondial. De aceea, România consideră că trebuie să se treacă la adoptarea măsurilor necesare soluționării tuturor problemelor care nu s-au rezolvat.

În primul rînd, apare necesar să se adopte o poziție clară, fără echivoc, de condamnare și anulare a tuturor acordurilor încheiate cu Germania hitleristă, trăgîndu-se concluziile practice pentru anularea tuturor urmărilor acestor acorduri și dictate. (Aplauze puternice, prelungește).

Trebuie considerat anormal că după 45 de ani de la încheierea războiului nu s-au realizat încă tratatele de pace între toate statele și nu s-a instaurat de fapt pacea în Europa.

Apare deci necesar să se treacă la tratative între statele interesate în vederea încheierii tratatelor de pace și lichidării cu desăvîrșire a urmărilor celui de-al doilea război mondial. Și pentru a răspunde anticipat la unele întrebări eventuale, vreau să spun clar că România consideră că aceasta nu trebuie să ducă la schimbări în Europa și că existența celor două state germane trebuie să continue, să fie o realitate a Europei de astăzi și de mâine! (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu — pace!”).

Noi considerăm toate acestea ca acțiuni de importanță deosebită pentru consolidarea păcii și colaborării, pentru întărirea încrederii și pentru asigurarea unor progrese reale în problemele dezarmării. În asigurarea unei păci trainice în Europa și în întreaga lume.

Subliniez toate acestea pentru că este necesar ca acum, cînd în Europa se reactivează din nou forțele revanșarde, neonaziste, să se adopte o poziție fermă, de îngrădire a activității lor, de a nu se merge — în nici un fel — pe calea concesiilor, în numele așa-ziselor libertăți de exprimare a părerilor. Nu poate exista libertate pentru revanșarzii, pentru fasciști, pentru acei care pun la cale o nouă reîmpărțire a lumii, care pun în pericol însăși existența civilizației, a omenirii, a vieții pe planeta noastră! Libertatea trebuie asigurată popoarelor ca și independența, ca și dreptul de a-și hotărî singure dezvoltarea, fără nici un amestec din afară! (Aplauze și urale puternice, prelungește; se scandează „Ceaușescu — România, pacea și prietenia!”).

acționeze cu întreaga răspundere pentru înlăturarea pericolului nuclear, pentru asigurarea dreptului suprem al popoarelor, al oamenilor — la viață, la pace, la libertate și independență. (Aplauze puternice, prelungește).

Este adevărat că s-au făcut anumiți pași în direcția dezarmării prin acordul sovieto-american privind rachetele nucleare cu rază medie de acțiune din Europa, că actualmente se desfășoară tratative pentru reducerea armamentelor convenționale, dar trebuie să spunem popoarelor adevărul: pericolul războiului nuclear continuă să rămînă și chiar se accentuează.

Pe ce bază fac această afirmație?

Se continuă experiențele nucleare, se produc noi arme nucleare și se acționează pentru perfecționarea celor existente. Este bine cunoscută hotărîrea țărilor din N.A.T.O. privind modernizarea armamentelor nucleare cu rază scurtă de acțiune și armamentelor tactice, care va duce la mărirea de cîteva ori a puterii lor de distrugere. În aceste împrejurări, nu se poate vorbi de trecerea fermă, reală, hotărîtă la eliminarea armelor nucleare.

Sînt foarte importante tratativele dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii pentru reducerea cu 50 la sută a armamentelor strategice nucleare, dar trebuie să se pornească de la necesitatea realizării unui acord privind oprirea experiențelor și producerii de noi arme nucleare și stabilirea unei perioade cît mai scurte pentru eliminarea totală a acestor arme de pe Pămînt. Încălcarea unor arme nucleare cu alte mai puternice nu numai că nu înlătură pericolul războiului nuclear, ci duce, dimpotrivă, la creșterea acestui pericol. România se pronunță și se adresează tuturor popoarelor cu chemarea de a se realiza un acord general cu privire la oprirea pentru totdeauna a oricăror experiențe nucleare și încetarea producerii de noi arme nucleare, de către toate statele.

Considerăm necesar să se renunțe — și de țările din N.A.T.O., și de țările din Tratatul de la Varșovia — la orice modernizare a armelor nucleare, să se încheie un acord general privind eliminarea totală a armelor nucleare, pînă în anul 2000.

În acest cadru, România propune să se încheie un acord general, cu participarea tuturor țărilor europene, privind eliminarea, pînă în anul 1995, a tuturor armelor nucleare din Europa. (Aplauze puternice, prelungește).

Este necesar să se renunțe cu desăvîrșire la concepția agresivă a așa-ziselor „descurajări nucleare” sau, în general, a „descurajării militare”, care constituie de fapt o concepție a șantajului nuclear, a politicii de dominație și aspirare a altor popoare. Trebuie să se înțeleagă bine că o asemenea concepție nu poate să atragă decît un răspuns corespunzător și, de fapt, să se ajungă la o intensificare și mai puternică a cursului înarmării, inclusiv a celui nuclear. Nu descurajarea nucleară, ci dezarmarea nucleară și totală, politica de încredere, de prietenie, de colaborare egală între țările europene, între toate statele reprezintă calea pentru o politică nouă, pentru o gîndire nouă, care răspunde intereselor tuturor popoarelor lumii, fără deosebire de orînduire socială! (Urale și aplauze puternice, prelungește; se scandează îndelung „Dezarmare, pace!” „Ceaușescu — România, pacea și prietenia!”).

În acest cadru, doresc să subliniez că România consideră că o mare răspundere revine țărilor din Europa, unde se află cel mai mare arsenal de arme nucleare, chimice și convenționale.

Nu trebuie să se uite că un război nuclear va duce la distrugerea întregii Europe, a înseși condițiilor de viață de pe continent.

Este adevărat că unii oameni de știință afirmă că s-ar putea ca, în urma unui război nuclear, să rămînă unele zone periferice ale lumii mai puțin afectate și că, după o anumită perioadă, de zeci sau sute de ani, să se poată relua viața.

Avînd în vedere că un război nuclear, cu folosirea armelor nucleare ar avea loc în primul rînd în Europa, trebuie să spunem poporului nostru, tuturor popoarelor europene adevărul.

În cazul unui război mondial cu folosirea armelor nucleare, Europa ar putea dispărea cu întreaga ei civilizație, vor dispărea înseși condițiile renașterii vieții, pentru multă, multă vreme, pe continentul nostru.

Putem să facem multe declarații, să vorbim mult de drepturile omului și ale popoarelor, dar cînd nu vom mai fi în viață nu vom mai putea vorbi nimic.

Oamenii au nevoie nu de vorbe, ci de acțiuni pentru a înlătura armele nucleare din Europa, pentru a salva Europa și civilizația ei, a asigura viața oamenilor, a popoarelor de pe acest continent și din întreaga lume. (Urale și aplauze puternice, prelungește; se scandează îndelung „Dezarmare — pace!”).

XXII. LICHIDAREA SUBDEZVOLTĂRII ȘI REALIZAREA UNEI NOI ORDINI ECONOMICE INTERNAȚIONALE — CONDIȚIE HOTĂRÎTOARE A DEPĂȘIRII PROBLEMELOR GRAVE DIN ECONOMIA MONDIALĂ, A ASIGURĂRII PROGRESULUI ECONOMICO-SOCIAL AL TUTUROR POPOARELOR

Stimați tovarăși,

Una din problemele deosebit de grave ale vieții internaționale o reprezintă, așa cum am menționat, accentuarea decalajelor între țările bogate și țările sărace, înrăutățirea continuă a situației țărilor în curs de dezvoltare. Mai mult de două treimi din omenire trăiește în subdezvoltare. Sub diferite forme, țările în curs de dezvoltare finanțează anual, cu zeci de miliarde de dolari, țările dezvoltate, bogate.

Totodată, este necesar să acționăm în vederea realizării unui acord privind eliminarea armelor chimice din Europa și din întreaga lume.

În același timp, România consideră că trebuie să se acționeze cu întreaga răspundere, de către toate țările participante la tratativele de la Viena, pentru realizarea în cel mai scurt timp a unui acord privind reducerea armelor convenționale la un nivel cît mai scăzut.

Este de neînțeles poziția unor țări care doresc să nu se la în considerare reducerea unor anumite tipuri de arme cu o mare capacitate de distrugere.

Considerăm că trebuie să facem totul pentru a trece la reducerea tuturor armamentelor convenționale, de orice fel, pentru limitarea maximă a posibilității unei agresiuni împotriva vreunei țări, să se ajungă la o reducere radicală a cheltuielilor militare. Aceasta răspunde pe deplin intereselor tuturor popoarelor europene, ale întregii lumi și considerăm că este necesar ca Europa să-și asume răspunderea față de ea însăși și față de întreaga lume, de a acționa pentru dezarmare, pentru o lume a colaborării și păcii!

Fără nici o îndoială că țările nucleare, și în primul rînd cele două mari puteri nucleare, poartă principala răspundere pentru dezarmarea nucleară. Dar, totodată, este necesar ca statele europene și ale întregii lumi să participe activ la realizarea unui acord corespunzător privind eliminarea tuturor armelor nucleare.

Problema este așa de gravă și privește deopotrivă toate statele lumii — și ea nu poate fi soluționată de cele două mari puteri sau numai de cîteva state posesoare de arme nucleare.

Trebuie să se înțeleagă bine că dezvoltarea puternică a științei și tehnicii va duce inevitabil la apariția de noi state capabile să producă arme nucleare, sau arme de distrugere și mai puternice.

Fapt de ce trebuie să se acționeze cu toată răspunderea, pînă nu este prea târziu, pentru a se ajunge la eliminarea completă a armelor nucleare și interzicerea producerii oricăror arme de distrugere în masă. Nimeni nu trebuie să-și facă iluzia că va putea folosi șantajul nuclear sau șantajul forței pentru a-și impune dominația, pentru a-și impune politica sa.

Istoria este plină de învățăminte și nu trebuie să fie uitată!

Cel care continuă să se gîndească la șantajul nuclear și militar trebuie să înțeleagă că aceasta se va întoarce pînă la urmă împotriva lui înșși.

Este, fără nici o îndoială, necesar să se ajungă, pe calea tratatelor, la acorduri acceptabile pentru toate părțile, inclusiv pentru țările care nu dispun de arme nucleare și chimice, de o forță militară prea mare. Aceasta impune spirit de înțelegere, de încredere, de concesi acceptabile și de o parte, și de alta — am în vedere domeniul militar.

În nici un fel nu se poate pune în discuție orînduirea socială dintr-o țară sau alta, îngrădirea, într-o formă sau alta, a dezvoltării economico-sociale a popoarelor. Trebuie să se înțeleagă bine că existența în lume a statelor cu orînduiri sociale diferite reprezintă un rezultat al dezvoltării istorice și trebuie găsită calea concilierii și conviețuirii pașnice, respectînd dreptul fiecărui popor de a-și alege orînduirea pe care o dorește. Nimeni nu poate pretinde că deține monopolul adevărului, nimeni nu poate pretinde că alte state și popoare trebuie să urmeze orînduirea pe care o dorește el.

Trebuie să se respecte neabătut orînduirea fiecărui popor, dreptul lui la dezvoltare independentă, să se înțeleagă că dezvoltarea socialistă într-un mare grup de țări, dorința de a trece pe calea socialistă și a altor state reprezintă o legată obiectivă și nu poate, în nici un fel, fi oprită prin forță. Colaborarea se poate asigura numai și numai printr-o politică de progres economic și social, de pace între toate națiunile lumii.

Mă refer la toate acestea pentru că este necesar să acționăm cu întreaga răspundere față de viitorul poporului nostru, de existența lui, pentru realizarea dezarmării în Europa și în întreaga lume. În ceea ce ne privește, avem ferma convingere că popoarele, acționînd unite, vor determina să se treacă la o politică reală de dezarmare, de pace pe planeta noastră. (Aplauze puternice, prelungește).

Stimați tovarăși,

Este necesar să se realizeze o largă colaborare în spiritul principiilor Conferinței de la Helsinki, în vederea înfăptuirii securității, dezarmării și cooperării în Europa pentru toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

Considerăm că numai pe această cale popoarele europene pot să-și asigure o dezvoltare economico-socială și mai pu-

ternică, independentă, suveranitatea, bunăstarea.

Fără nici o îndoială că asupra dezvoltării viitoare a colaborării sînt pîreri diferite. Este necesar să se pornească însă de la realitatea epocii noastre, de la faptul că dezvoltarea națiunilor și a statelor independente reprezintă o realitate care se va menține încă multă vreme și în viitor.

De aceea, colaborarea și securitatea în Europa trebuie să se realizeze pornind de la această realitate a epocii noastre.

România se pronunță cu toată fermitatea pentru o Europă unită, bazată pe respectarea neabătută a diversității orînduirilor sociale, pentru o Europă a colaborării largi — economice, tehnice, științifice și culturale — a popoarelor independente, suverane, care să-și asigure dezvoltarea așa cum o doresc, fără nici un amestec din afară.

Tara noastră se pronunță cu hotărîre pentru dezvoltarea unei largi colaborări cu toate statele din Balcani și transformarea regiunii noastre într-o zonă a păcii și bunei vecinătăți, fără arme nucleare și chimice, fără baze militare străine.

Ne adresăm de la tribuna marelui forum democratic al poporului nostru tuturor țărilor din Balcani, și chiar unor țări din bazinul dunărean, cu apelul de a acționa împreună pentru o largă colaborare în lăturările domeniile, care să deschidă calea înlăturării treptate a diferitelor obstacole, să ducă la apropierea și la întărirea prieteniei și concilierii dintre popoarele noastre, asigurîndu-se deplină independență și suveranitate a fiecărui stat. (Aplauze puternice, prelungește).

Stimați tovarăși,

Ca și în trecut, România se pronunță cu toată fermitatea pentru eliminarea forței și amenințării cu forța din viața internațională, pentru soluționarea tuturor conflictelor și problemelor litigioase din diferite regiuni ale lumii numai și numai pe cale pașnică, prin tratative.

Vom sprijini și în viitor orice acțiune și inițiativă îndreptate spre soluționarea pe cale pașnică a conflictelor din diferite regiuni ale lumii.

Doresc, și în acest cadru, să reafirm hotărîrea României de a acționa cu toate forțele sale pentru o soluție politică în Orientul Mijlociu, pentru realizarea unei conferințe internaționale, sub egida Organizației Națiunilor Unite, cu participarea tuturor părților interesate, precum și a membrilor permanenți ai Consiliului de Securitate. Considerăm că este în interesul atît al statului palestinian, cît și al Israelului de a se ajunge cît mai repede la tratative, acestea constituind singura cale pentru o pace justă și dreaptă. (Aplauze puternice). Pentru că aici se găsește șeful noului stat palestinian (aplaude), aș dori să-l asigur de deplină solidaritate în lupta pentru independența poporului său! (Aplauze puternice; se scandează „Ceaușescu — România, pacea și prietenia!”).

În același spirit ne exprimăm speranța că se va ajunge la realizarea unor acorduri depline între Irak și Iran, la restabilirea păcii și bunei vecinătăți.

Sprijinim ferm poporul din Afganistan în lupta pentru independența sa, pentru a-și soluționa problemele pe calea reconcilierii, fără nici un amestec din afară, pentru realizarea unui stat al poporului afgan, democratic, independent și nealinat!

Ne pronunțăm cu toată fermitatea împotriva politicii de apartheid și considerăm că trebuie făcut totul pentru a se pune capăt cu desăvîrșire acestei politici!

Salutăm victoria în alegerile din Namibia a S.W.A.P.O. și exprimăm încă o dată cele mai calde felicitări și deplină solidaritate în realizarea unei Namibii independente, libere și democratice, care să asigure poporului adevărată libertate!

Vom sprijini și vom dezvolta colaborarea cu Namibia independentă, cu toate popoarele care luptă pentru a-și asigura deplină independență.

Ne exprimăm speranța că se va pune capăt amestecului în treburile diferitelor țări din America Centrală, și în primul rînd în Nicaragua, respectîndu-se dreptul fiecărui popor de a-și soluționa în mod independent problemele.

Este timpul să se înțeleagă că trebuie să se renunțe la amestecul, sub diferite forme, în treburile interne ale altor țări, la încercarea de a le impune o anumită cale de dezvoltare economico-socială, de viață politică.

Nu mai respectîndu-se neabătut independența și dreptul fiecărui popor de a-și alege calea dezvoltării și orînduirea pe care o dorește se poate asigura o politică de progres economic și social, de colaborare și de pace între toate națiunile lumii. (Aplauze puternice, prelungește).

XXI. DEZARMAREA, ȘI ÎN PRIMUL RÎND DEZARMAREA NUCLEARĂ — PROBLEMĂ FUNDAMENTALĂ A EPOCHI ACTUALE

Stimați tovarăși,

Pornind de la situația internațională gravă, de la existența unor uriașe stocuri de arme nucleare, chimice și a

altor armamente de distrugere în masă, considerăm că problema fundamentală a epocii noastre o reprezintă înlăturarea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, eliminarea cu desăvîrșire

re pînă în anul 2000 — așa cum a propus Uniunea Sovietică — a tuturor armelor nucleare.

Considerăm că toate popoarele, conducătorii de state și guverne trebuie să

(Continuare în pag. a IX-a)